

Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyumlarının Yaratıcı Drama İle Sağlanması

Nadire Emel AKHAN¹, Gözdegül ARIK KARAMIK²

Öz

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversiteye uyum süreçlerini yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanmış oryantasyon programı ile sağlamaya çalışmaktır. Bu çalışmada ön test - son test kontrol grupsuz deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim öğretim yılının başında Akdeniz bölgesinde yer alan bir üniversitenin Eğitim Fakültesinde ki farklı anabilim dallarında (Matematik eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi, fen bilgisi eğitimi, sınıf öğretmenliği ve psikolojik danışmanlık eğitimi) birinci sınıfa başlayan, çalışmaya gönüllü 24 öğretmen adayı oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer (2003) tarafından üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı yönleri ile ölçmek amacıyla geliştirilen Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) kullanılmıştır. Yedili likert türde hazırlanmış 48 maddeden oluşan orijinal ölçekteki bir boyut çalışmanın amacına yönelik bulunmadığı için çıkartılmış ve 41 madde uygulamaya alınmıştır. Ölçeğin uygulanan madde sayısı üzerinden geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonunda Cronbach Alpha (α) değeri 0.97 olarak tespit edilmiştir. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarından Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) ile elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS 21.0 programına girilerek analiz edilmiş ve tespit edilen bulgular tablolastırılarak yorumlanmıştır. Çalışmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirmek gerekirse, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının çalışma sonrasında üniversiteye uyumlarının başarı ile sağlandığı ve çalışmanın bitiminden 2 ay sonra yapılan kalıcılık testi sonuçlarına göre de üniversiteye uyum konusunda kalıcılığın sağlandığı görülmüştür. Bu sonuçlar ışığında öğretmen adaylarının üniversiteye uyum süreçlerinde yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan oryantasyon çalışmasının etkili olabileceğini söylemek mümkündür. Çalışmanın sonuçları göz önünde alındığında, üniversiteye uyum programlarının desteklenmesi, mümkün oldukça uyum programlarının içeriğinin yaratıcı drama etkinlikleri ile gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler

Üniversiteye uyum
Öğretmen adayları
Oryantasyon
Yaratıcı drama

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi:09.09.2018
Kabul Tarihi: 08.01.2019
E-Yayın Tarihi: 12.07.2019

Ensuring Adaptation Of First-Year Students At The Faculty Of Education To University Through Creative Drama

Abstract

This research aims to ensure the adaptation of students at the faculty of education to university by means of an orientation program that was prepared with creative drama method. In this study, experimental research design was used according to pre-test

Keywords

Adaptation to university
Preservice teachers
Orientation
Creative drama

¹ Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye, neakhan@akdeniz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3628-8571>

² Dr. Öğr. Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye, gkaramik@akdeniz.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-9478-6264>

and post-test model without a control group. The study group of the research consisted of 24 volunteer preservice teachers who were in their first year at different departments (mathematics, social studies, sciences, classroom teaching and psychological counselling) of the Faculty of Education in Akdeniz University at the beginning of the academic year 2017-2018. For the data collection tool used in the study, University Life Scale (ULS) was employed, which was developed by Aladağ, Kağnıcı, Tuna and Tezer (2003) with an overall aim to measure different aspects of adaptation to university and the level of adaptation of students who have just started their university education. As the dimension of the original scale consisting of 48 items prepared in seven-point Likert scale was not found suitable to the purpose of the study, it was omitted, and 41 items were applied instead. As a result of the reliability and credibility studies conducted based on the applied number of items of the scale, Cronbach Alpha (α) value was determined as 0.97. The data obtained from the University Life Scale (ULS) administered to the preservice teachers in the study group were analyzed in computer environment by entering the results to the SPSS 21.0 program and then the findings were tabulated and interpreted. When considering the results of the study in general, it was seen that preservice teachers in the study group were successfully adapted to the university at the end of the study and that according to the persistency check done after 2 months following the completion of the study, persistency was achieved in terms of adaptation to university. In the light of these results, it is possible to argue that the orientation program developed with the creative drama method can help preservice teachers in their adaptation process to university. When the results of the study are taken into consideration, it may be suggested to support the adaptation programs to the university and to enhance the content of the adaptation programs with creative drama activities where possible.

Article Info

Received: 09.09.2018

Accepted: 01.08.2019

Online Published: 07.12.2019

Giriş

Yaşantımız boyunca pek çok olaya, mekâna ve insana/topluluğa uyum sağlamak durumunda kalırız. Bunların bazısına çok rahat ve hızlı uyum sağlarken, bazılarını ise alışmamız zaman alır ya da uyum sağlayamayız. Bu uyum sürecini etkileyen birçok etken vardır. Bireyler bu süreci etkileyen etkenleri kontrol edebildiği ölçüde toplumda daha huzurlu bir biçimde hayatını sürdürebilirler.

Türk Dil Kurumunun (2018) tanımına göre uyum, “toplumsal çevreye veya bir duruma uyma, uyum sağlama, intibak, entegrasyon” olarak geçmektedir. “Oryantasyon”, “duruma alıştırma” olarak da kullanılan “uyum” çalışmaları, “bir kuruma yeni gelen bireylere, önceki çevrelerinden yeni girdikleri ortama daha rahat geçiş yapmalarına yardım etmek amacıyla yürütülen çalışmalardır” (Martin ve Dixon,1994, Akt. Sevim ve Yalçın, 2006). Sosyal anlamda uyum ise, “bireyin sosyal çevresiyle etkili ilişkiler kurma süreci” olarak tanımlanabilir. Uyum süreci açısından değerlendirildiğinde, tüm okul dönemleri içerisinde liseden üniversiteye geçiş dönemi gerek akademik gelişim, gerekse sosyal uyum sağlama bakımından oldukça önemli bir dönem olduğu söylenebilir (Duru, 2008).

Üniversiteye uyum, “öğrenci ile üniversite ortamı arasındaki karşılıklı etkileşime dayalı dinamik bir süreç” olarak tanımlanabilir. Üniversiteye uyum, akademik başarı, mevcut yeteneklerin geliştirilmesi ve yeni yeteneklerin keşfedilmesi açısından önemli ve öğrencinin kişisel mutluluğu ve psikolojisi açısından da belirleyici bir etkidir. Çünkü üniversiteye yeni başlayan bir gence üniversite yaşantısı ne kadar cazip gelse de karşılaşılabilecek akademik talepler, yeni ilişkileri yönetme, girdiği ortama alışma gibi pek çok alanda ona sorumluluklar getirmektedir. Girdikleri bu yeni ortamda bazıları sosyal, duygusal ve kişisel özelliklerinden dolayı rahat uyum sağlar, bazıları ise onu bekleyen bu yeni role girmekte zorlanır. Kısacası üniversite ortamına uyum sağlamakta zorluk yaşayabilir (Karahana, Sardoğan, Özkamalı ve Dicle, 2005a; Tuna, 2003).

Üniversite öğrencileri yetişkinliğe geçiş yaptıkları bu dönemde çeşitli zorluklarla karşılaşabilmektedir. Kendisi için bağımsız karar verebilme, görev ve sorumluluk alma, başkaları ile ilişki kurabilme ve sürdürme, konaklama-beslenme-ekonomik sorunları kontrol edebilme, seçtiği mesleğe hazırlık gibi konularda gençler uyum zorlukları yaşayabilmektedirler (Ceyhan,2006). Çünkü üniversite yaşamı gençler için yeni bir başlangıç ve yetişkinliğe geçiş dönemidir. Üniversite yaşantısının sosyal, kişisel ve akademik açılardan getireceği değişikliklerle baş edebilme yeteneği kazanmak bu

sürecin rahat geçirilmesinde kolaylık sağlayacaktır. Bu dönemde yeni ortamın getirdiği sorunları kontrol altında tutabilmek uyum sürecinin ilk adımıdır (Erdoğan, Şanlı ve Bekir, 2005).

Araştırmalar gençlerin üniversite ortamına adapte olamamalarından dolayı okuldan ayrılmaların olduğunu ve bu yüzden üniversitenin ilk yılının önem taşıdığını göstermektedir. Üniversitenin ilk yılı, yeni bir ortama ayak uydurmak ve sorunlarla başa çıkabilmek için önemli bir zaman dilimidir. Öğrenciler üniversiteye girerken kendi yaşamışlıklarından getirdikleri birtakım değerlere sahiptirler. İşte üniversitenin ilk yılında bu değerler, girdikleri bu yeni ortam ile yeniden şekillenir (Tinto,1975). Ayrıca gençler bu dönemde kendi kimliğini bulma, yetişkin dünyasına girme, iş hayatı ile tanışma, kafasında ulusal ve evrensel değerlerini oturtma ve sosyal olgunluğa da erişme durumundadır (Özgüven, 1992). Bu nedenle gençlerin, üniversiteye uyumlarını artırmak için onlara bu süreçte destek vermek oldukça önemlidir. Araştırmalar gençlere bu dönemde sosyal destek vermenin, akademik stresle baş etmede katkı sağladığını, üniversite yaşamının niteliğini arttırdığını, üniversite yaşamından akademik, sosyal ve kişisel doyum sağlamasını kolaylaştırdığını göstermektedir (Aladağ, 2009).

Üniversite yaşamına uyum, gençlerin üniversitedeki yıllarını doğrudan etkileyen önemli bir konudur. Bu konuda çalışan Baker ve Siryk (1984), üniversiteye uyumu “akademik uyum, sosyal uyum, kişisel / duygusal uyum ve kurumsal bağlanma” başlıkları altında ele almışlardır. Akademik uyum, gencin çeşitli eğitimsel ve akademik talepler ile başarılı bir şekilde başa çıkabilmesini içermektedir. Sosyal uyum ise, gencin kurduğu ilişkileri, sosyal aktivitelere katılımını, sosyal çevresindeki rolünü içermektedir. Kişisel/duygusal uyum, gencin üniversite yaşamında fiziksel ve psikolojik olarak kendisini iyi hissetmesini içermektedir. Kurumsal bağlanma ise, gencin üniversitede olmaktan ve içinde bulunduğu ortamdan memnun olmasını içermektedir. Tüm bu başlıklar gençlerin üniversitedeki akademik ve sosyal başarısını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilerin yeni girdikleri ortama kişisel ve sosyal uyum sağlamalarına yardım etmek amacıyla “ortama uyum / oryantasyon” hizmetlerinden yararlanılmaktadır. Bu doğrultuda üniversitelerde düzenlenen oryantasyon programları, öğretim yılının başında uygulanan, üniversiteye yeni başlayan gençlerin, girdikleri bu yeni ortamı tanımaları, kuralları görmeleri, akademik, sosyal, kişisel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamalarına yardım eden, uyum sürecini kolaylaştırmayı hedefleyen etkinlikleri içerir (Baker ve Siryk, 1984; Yeşilyaprak ve Yalçın, 2011).

Her yaşta ve her dönemde farklı bir ortama uyum sağlamak çeşitli derecede zorluklar içerir. Özellikle okul yaşantısına uyum, gençler için zor olabilmektedir. Gençler okul yaşantısına ne kadar erken adapte olurlarsa, gittikleri kurumda geçirecekleri süreç de o kadar zevkli ve istenilen doğrultuda olacaktır. Bu noktada gençlerin okula uyum programlarını nasıl hazırlayacağımız sorusu önem kazanmaktadır. Okula uyum programlarının yaratıcı drama yönteminden yararlanarak planlanmasının öğrenciyi aktif olmasını sağlaması ve yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlaması açısından katkıları olacağı düşünülmektedir. Çünkü dramanın duayeni Dorothy Heathcote'nin de dediği gibi “Drama hayatın provasıdır”. Bu nedenle uyum programları için uygun olduğu düşünülen yaratıcı dramanın gücünden yararlanmanın uyum programlarının etkisini arttıracakı düşünülmektedir.

Adıgüzel'in (2007) tanımı ile eğitimde drama,

“Herhangi bir konuyu, doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerden yararlanarak, bir kümeyle ve küme üyelerinin birikimlerinden, yaşantılarından yola çıkarak canlandırmalar yapmaktır. Bu canlandırma süreçlerinde oyunun genel özelliklerinden yararlanılır. Bir lider (drama öğretmeni/öğretmeni) eşliğinde ve yapılacak çalışmanın amacına, grubun yapısına göre önceden belirlenmiş bir ortamda eğitimde drama süreci gerçekleştirilir.”

Yaratıcı dramada amaç, bireyin geçmiş yaşantısından, birikimlerinden yararlanarak canlandırmalar yapması ve bir kültürlenme süreci içerisinde “yaratıcı, kendine yetebilen, kendini tanıyan, çevresi ile iletişim kurabilen ve bunu geliştirebilen, ifade gücü ve biçimleri artmış, imgesel düşünebilen estetik kaygı, demokratik tutum ve davranışları gelişmiş bireyler” olarak toplum içerisindeki rolüne katkıda bulunmasıdır (Adıgüzel, 2017). Üstündağ'ın (2006) deyişiyle de yaratıcı drama, “Öğretim sürecinde bireyin dünyayı anlayabilmesi, onların çevreleriyle, başkalarıyla ve kendileriyle etkileşim ve iletişime girmeleri için olanaklar sağlaması açısından gelecek yüzyılın istenilen davranış örüntülerine sahip insanını yetiştirmesi açısından oldukça önemlidir.” Ayrıca her yaş düzeyi için bazı temel amaçları yaratıcı drama ile kazandırabilmek mümkündür. Bu temel amaçlardan özellikle

“kendini tanıma, gerçekleştirme ve başkalarıyla iletişim becerisini geliştirmek” ve “iş birliği yapabilme-birlikte çalışma becerisini geliştirme (Adıgüzel, 2017)” amaçlarının “uyum-alıştırma-oryantasyon” programları kazanımlarına doğrudan hizmet ettiği söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin öğrenimleri sürecinde yaşadıkları zorlukların başında üniversiteye uyum sorunu gelmektedir. Gençlerin üniversiteye uyum sağlayamadıklarında ise zamanla derslerinde zorlanma, kaygı düzeylerinde artış, kazandıkları alana olan ilgilerinin azalması, mesleklerine yönelik beklentilerinin olmaması ve zamanla belki de üniversiteyi bırakma gibi istenmeyen durumlar söz konusu olabilmektedir (Aladağ, 2009; Sevinç ve Gizgir, 2014). Bir eğitimci her zaman öğrencilerinin önce kendisini tanımasını ve çevresi ile doğru iletişim kurmasını, daha sonra yaşamları için farklı olanaklar sağlamayı ve onları hayata hazırlamayı hedefler. İşte yaratıcı drama yöntemi öğrencilerin “yaşadığı çevreyi, dünyayı algılayıp anlayabilmelerini, kendilerini tanıma ve başkalarıyla iletişime geçmelerini, çeşitli etkileşimleri gerçekleştirmelerini sağlamak ve yaşamları için onlara olanaklar hazırlamak” adına katkı sağlamaktadır (Adıgüzel, 2017; Çelik ve Buluç, 2018). Bu doğrultuda araştırmanın amacı, eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum süreçlerini yaratıcı drama yöntemi ile sağlamaktır. Öğrencilerin üniversiteye uyum süreçlerini “yaratıcı drama yönteminden yararlanarak” sağlamanın hem alan yazına hem de üniversitelere örnek olması bakımından yararlı olması umulmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada, ön test - son test kontrol grupsuz deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Bu desende deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test ediliyor olup deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test, sonrasında son test olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir. Seçkisizlik ve eşleştirme yoktur ve bu yönüyle desen tek faktörlü gruplar içi ya da tekrarlı ölçümler deseni olarak da tanımlanabilir. Desende tek gruba (G) ait ön test ve son test değerleri arasındaki farkın (O1 - O2) anlamlılığı test edilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010).

Tablo 1. Tek grup kontrol grupsuz ön test- son test desen örneği

Grup	Ön Test	Uygulama	Son Test
G	O ₁	15 saatlik yaratıcı drama ile hazırlanmış üniversiteye uyum programı	O ₂

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim öğretim yılının başında Akdeniz bölgesinde yer alan bir üniversitenin eğitim fakültesinde farklı anabilim dallarında (Matematik eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi, fen bilgisi eğitimi, sınıf öğretmenliği ve psikolojik danışmanlık eğitimi) birinci sınıfa başlayan, çalışmaya gönüllü 24 öğretmen adayı oluşturmuştur. Tablo 2’de çalışma grubuna dair bilgiler verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel bilgileri

Kişisel Bilgiler		f	%
Cinsiyet	Kadın	14	58.3
	Erkek	10	41.7
Öğrenim	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	5	20.8
	Matematik Öğretmenliği	5	20.8
Gördüğü Bölüm	Fen Bilgisi Öğretmenliği	5	20.8
	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği	5	20.8
	Sınıf Öğretmenliği	4	16.7

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının % 58.3’ü (14) kadın, % 41.7’si (10) erkektir. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümler incelendiğinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği % 20.8 (5), Matematik Öğretmenliği % 20.8 (5), Fen Bilgisi Öğretmenliği % 20.8 (5), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği % 20.8 (5) ve Sınıf Öğretmenliği % 16.7 (4) olarak belirlenmiştir.

Uygulama Süreci

Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencileri için hazırlanan Üniversiteye Uyum Programı, yaratıcı drama yöntemi ile yapılandırılırken öncelikle üniversiteye yeni başlayan grubun ihtiyaçları dikkate alınmıştır. Bu noktada kendilerini rahat ifade edebilmeleri ve arkadaşlarını tanıyabilmeleri, sağlıklı iletişim kurabilmeleri, arkadaşları ile güven ve uyumu yakalayabilmeleri için yaratıcı drama yöntemi ile “tanışma, iletişim-etkileşim, güven-uyum” atölyeleri planlanmıştır. Daha sonra katılımcıların fakültelerine uyumlarını sağlamak için, önce içinde buldukları mekândan başlayarak dışa doğru “fakültelerini, kampüs yaşam alanlarını, üniversiteyi ve şehri” tanımalarına yardımcı olmak adına atölyeler planlanmıştır. Uygulamalar Akdeniz bölgesinde yer alan bir üniversitenin eğitim fakültesinde, derslerin başladığı 18-22 Eylül 2017 tarihleri arasında 3'er saatlik atölyeler ile (toplam 15 saat) yürütülmüştür. Çalışmada farklı bölümlerden öğrencilerin birlikte uyum programına katılmaları sağlanarak, öğrencilerin sınıf dışında farklı bölümlerde okuyan akranlarını da tanıyarak fakülteye uyumlarını sağlamak hedeflenmiştir. Atölyeler planlanırken katılımcıların ortak bir geçmişi ve yaratıcı drama deneyimleri olmadığı kabul edilmiş fakat ortak hedefleri olduğu düşünülerek üniversiteye uyum sağlamaları, desteklenmeye çalışılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada Aladağ, Kağnıcı, Tuna ve Tezer (2003) tarafından üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeylerini, üniversiteye uyumun farklı yönleri ile ölçmek amacıyla geliştirilen Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) gerekli izinler alınarak kullanılmıştır. Likert türünde hazırlanmış 48 maddeden oluşan orijinal ölçekteki bir boyut çalışmanın amacına yönelik bulunmadığı için çıkarılmış ve 41 madde uygulamaya alınmıştır. Altı alt boyuttan oluşan ölçekten, 7 maddeden oluşan “karşı cinsle ilişkileri boyutu” çıkarılmış ve diğer beş boyuttan 12 madde üniversite ortamına uyumu, 9 madde duygusal uyumu, 7 madde kişisel uyumu, 7 madde akademik uyumu ve 6 madde ise sosyal uyumu ölçmektedir. Kalan beş boyuta göre faktörler arası korelasyon değerleri aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3. Faktörler arası korelasyon değerleri

Faktörler	ÜOU	DU	KU	AU	SU
Üniversite Ortamına Uyum (ÜOU)	1	.90	.84	.87	.88
Duygusal Uyum (DU)		1	.76	.87	.81
Kişisel Uyum (KU)			1	.76	.82
Akademik Uyum (AU)				1	.86
Sosyal Uyum (SU)					1

Tablo 3’de sunulan korelasyonlar, Üniversite Yaşamı Ölçeğinin boyutlarını oluşturan beş faktörün pozitif bir biçimde birlikte arttığını veya azaldığını göstermektedir. Üniversite ortamına uyum ile duygusal uyum ($r=.90$), kişisel uyum ($r=0.84$), akademik uyum ($r=0.87$) ve sosyal uyum ($r=0.88$) arasında yüksek düzeyde bir ilişki vardır. Duygusal uyum, kişisel uyum ($r=0.76$), akademik uyum ($r=0.87$) ve sosyal uyum ($r=0.81$) arasında yüksek düzeyde bir ilişki vardır. Benzer şekilde, kişisel uyum ile akademik uyum ($r=0.76$) ve kişisel uyum ile sosyal uyum ($r=0.82$) ve akademik uyum ile sosyal uyum ($r=0.86$, $p=.01$) arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Kline’a (2005) göre modelin doğrulanabilmesinde faktörler arasında yer alan korelasyon değerlerinin çok yüksek (örneğin > 0.85) olmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Üniversite Yaşamı Ölçeğine ilişkin Tablo 3’de sunulan korelasyon değerlerinin, faktörler arası güçlü ilişkiye işaret eden yüksek değerlere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca ölçeğin uygulanan madde sayısı üzerinden geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonunda Cronbach Alpha (α) değeri 0.97 olarak tespit edilmiştir.

Üniversite Yaşamı Ölçeğindeki (ÜYÖ) maddeler yedili dereceleme sistemine göre hazırlanmıştır. Üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin genel olarak üniversite yaşamına uyum düzeyleri toplam puanı değerlendirilirken, her bir soruya verilen cevapların aritmetik ortalamasına bakılmıştır. Ortalama 7’ye ne kadar yakınsa, uyum düzeyleri o kadar yüksek olduğu anlamına gelir. Ölçekten alınan yüksek puanlar uyuma, düşük puanlar ise uyumsuzluğa işaret etmektedir.

Verilerin Analizi

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarından Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) ile elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS 21.0 programına girilerek analiz edilmiş ve tespit edilen bulgular

tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Verilerin analizi ve yorumlanmasında, yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapmadan yararlanılmıştır. Ayrıca, Üniversite Yaşamı Ölçeği (ÜYÖ) ölçeğinde cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız gruplar t-testi ve öğrenim gördüğü bölüme göre değişip değişmediğine ilişkin olarak ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan karşılaştırmalı analizlerde, “Levene Test” sonuçlarına göre grup puanlarında varyansların homojen olduğu görülmüş (.05’ten büyük) ve buna göre iki gruplu karşılaştırmalarda bağımsız gruplar t-testi, üç ve daha fazla gruplu karşılaştırmalarda ise ANOVA kullanılmıştır.

Bulgular

1. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin tekrarlı ölçüm sonuçlarına ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin çalışma öncesi (ön test), çalışma sonrası (son test) ve kalıcılık olmak üzere tekrarlı ölçümü yapılmış, bunlara ait istatistik sonuçları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversite yaşam ölçeğinden aldıkları ön test- son test- kalıcılık puanlarının arasındaki farklılığı gösteren bağımlı t-testi sonuçları

	Test	N	$\bar{x}$	s	sd	t	p
Üniversite Yaşam Ölçeği	Ön Test	24	4.39	.50	23	-16.590	.000
	Son Test	24	6.37	.35			
Toplam Puan	Ön Test	24	4.39	.50	23	-16.914	.000
	Kalıcılık Test	24	6.41	.31			
	Son Test	24	6.37	.35	23	-1.850	.077
	Kalıcılık Test	24	6.41	.31			

Tablo 4’de verilen analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan üniversite yaşam ölçeği ön test uygulaması sonucunda alınan puanlar ile son test uygulaması sonucunda elde edilen puanlar arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)}=-16.590$, $p<.01$). Son test uygulamasından alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.37$) ön test uygulamasından elde edilen puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.39$) daha yüksektir.

Kalıcılık testi ve ön test uygulamasından elde edilen puanlar arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)}=-16.914$, $p<.01$). Kalıcılık testi sonucunda alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.41$) ön test puanları ortalamasından ($\bar{x} = 4.39$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre üniversite birinci sınıf öğretmen adaylarına uygulanan drama yönteminin öğretmen adaylarının okula uyumunda olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Son olarak son test puanları ile kalıcılık test puanları için yapılan analiz sonucunda söz konusu puanlar arasında manidar bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t_{(23)}=-1.850$, $p>.05$). Bu durum son test ile kalıcılık testi arasında düzey farkı oluşmadığı ve öğretmen adaylarında üniversiteye uyum konusunda kalıcılığın sağlandığı görüşüne varılabilir.

Üniversite yaşam ölçeği alt boyutlarına ait ön test- son test ve kalıcılık olmak üzere tekrarlı ölçümler yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversite yaşam ölçeği alt boyutlarından aldıkları ön test- son test- kalıcılık puanlarının arasındaki farklılığı gösteren bağımlı t-testi sonuçları

Üniversite Yaşam Ölçeği Alt Boyutları	Test	N	$\bar{x}$	s	sd	t	p
	Ön Test	24	4.33	.62	23		
	Son Test	24	6.40	.38			
Üniversite Ortamına Uyum	Ön Test	24	4.33	.62	23		
	Kalıcılık Test	24	6.43	.34			
	Son Test	24	6.40	.38			
	Kalıcılık Test	24	6.43	.34			
Duygusal Uyum	Ön Test	24	4.30	1.04	23		
	Son Test	24	6.37	.34			
	Ön Test	24	4.30	1.04			
	Kalıcılık Test	24	6.44	.29			
Kişisel Uyum	Son Test	24	6.37	.34	23		
	Kalıcılık Test	24	6.44	.29			
	Ön Test	24	3.93	.64			
	Son Test	24	6.14	.74			
Akademik Uyum	Ön Test	24	3.93	.64	23		
	Kalıcılık Test	24	6.21	.64			
	Son Test	24	6.14	.74			
	Kalıcılık Test	24	6.21	.64			
Sosyal Uyum	Ön Test	24	4.74	.62	23		
	Son Test	24	6.42	.41			
	Ön Test	24	4.74	.62			
	Kalıcılık Test	24	6.33	.48			
	Son Test	24	6.42	.41	23		
	Kalıcılık Test	24	6.33	.48			
	Ön Test	24	4.78	.61			
	Son Test	24	6.55	.36			
	Ön Test	24	4.78	.61	23		
	Kalıcılık Test	24	6.63	.31			
	Son Test	24	6.55	.36			
	Kalıcılık Test	24	6.63	.31			

Tablo 5’de verilen analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan üniversite yaşam ölçeği ön test uygulaması sonucunda Üniversite Ortamına Uyum alt boyutuna ait puanlar ile son test uygulaması sonucunda elde edilen puanlar arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -16.764$, $p < .01$). Son test uygulamasından alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.40$) ön test uygulamasından elde edilen puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.33$) daha yüksektir. Kalıcılık testi ve ön test uygulamasından elde edilen puanlar arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -16.155$, $p < .01$). Kalıcılık testi sonucunda alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.43$) ön test puanları ortalamasından ($\bar{x} = 4.33$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre üniversite birinci sınıf öğretmen adaylarına uygulanan drama yönteminin öğretmen adaylarının üniversite ortamına uyumda olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Son olarak son test puanları ile kalıcılık test puanları için yapılan analiz sonucunda söz konusu puanlar arasında manidar bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -1.905$, $p > .05$). Bu durum son test ile kalıcılık testi arasında düzey farkı oluşmadığı ve öğretmen adaylarında üniversite ortamına uyum konusunda kalıcılığın sağlandığı görüşüne varılabilir.

Duygusal uyum alt boyutuna ait analiz sonuçları incelendiğinde ön test puanları ile son test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -8.982$, $p < .01$). Son testten alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.37$) ön testten alınan puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.30$) daha

yüksektir. Aynı şekilde ön test ve kalıcılık test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -9.337, p < .01$). Kalıcılık testinin puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.44$) ön test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.30$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan oryantasyonun duygusal uyumlarını olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca Son test puanları ve kalıcılık test puanları arasında ise manidar bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -2.024, p > .05$). Bu durumda öğretmen adaylarının üniversite uyum konusunda duygusal uyumlarının kalıcılığın sağlandığı söylenebilir.

Kişisel uyum alt boyutuna ait analiz sonuçları incelendiğinde ön test puanları ile son test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -12.793, p < .01$). Son testten alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.14$) ön testten alınan puanların ortalamasından ($\bar{x} = 3.93$) daha yüksektir. Aynı şekilde ön test ve kalıcılık test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -14.437, p < .01$). Kalıcılık testinin puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.21$) ön test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 3.93$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan oryantasyonun üniversiteye uyum aşamasında kişisel uyumlarına olumlu yönde ve anlamlı düzeyde katkı sağladığı söylenebilir. Ayrıca Son test puanları ve kalıcılık test puanları arasında ise manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -2.407, p < .01$). Kalıcılık test puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.21$) son test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 6.14$) daha yüksektir.

Akademik uyum alt boyutuna ait analiz sonuçları incelendiğinde ön test puanları ile son test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -11.553, p < .01$). Son testten alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.42$) ön testten alınan puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.74$) daha yüksektir. Aynı şekilde ön test ve kalıcılık test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -9.337, p < .01$). Kalıcılık testinin puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.33$) ön test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.74$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan dramının akademik uyumları üzerinde olumlu ve anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Ayrıca Son test puanları ve kalıcılık test puanları arasında ise manidar bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($t_{(23)} = 1.471, p > .05$). Söz konusu akademik uyumlarının kalıcılığın sağlandığını söylemek mümkündür.

Sosyal Uyum alt boyutuna ait analiz sonuçları incelendiğinde ön test puanları ile son test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -13.546, p < .01$). Son testten alınan puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.55$) ön testten alınan puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.78$) daha yüksektir. Aynı şekilde ön test ve kalıcılık test puanları arasında manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -15.736, p < .01$). Kalıcılık testinin puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.63$) ön test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 4.78$) daha yüksektir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarına uygulanan oryantasyonun üniversiteye uyum aşamasında sosyal uyumlarına olumlu yönde ve anlamlı düzeyde katkı sağladığı söylenebilir. Ayrıca Son test puanları ve kalıcılık test puanları arasında ise manidar bir fark olduğu tespit edilmiştir ($t_{(23)} = -2.696, p < .01$). Kalıcılık test puanların ortalaması ($\bar{x} = 6.63$) son test puanların ortalamasından ($\bar{x} = 6.55$) daha yüksektir.

2. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin tekrarlı ölçüm sonuçlarının cinsiyete değişkenine göre incelenmesi

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini ölçmeye yönelik uygulanan ÜYÖ Ölçeği ön test- son test- kalıcılık puanlarının cinsiyete göre farklılığı için bağımsız t-Testi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini ölçmeye yönelik ÜYÖ ölçeği ön test- son test- kalıcılık puanlarının cinsiyete göre farklılığı için bağımsız t-testi sonuçları

Test	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S	Sd	t	p
Ön test	Kız	14	181.28	18.74	22	.355	.486
	Erkek	10	178.20	23.87			
Son test	Kız	14	259.85	15.26	22	.561	.160
	Erkek	10	263.20	13.00			
Kalıcılık	Kız	14	262.21	13.84	22	.200	.246
	Erkek	10	263.30	12.02			

Tablo 6'da görüldüğü gibi, çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan ön test sonucunda cinsiyetler arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t_{(22)}=.355$, $p>.05$). Çalışmaya katılan gruptaki kız öğretmen adaylarının ön test puanlarının ortalaması ($\bar{x}=181.28$), erkek öğretmen adaylarının ön test puanlarının ortalaması ise ($\bar{x}=178.20$) olarak gerçekleşmiştir. Bu değerler çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin çalışma öncesinde benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan son test sonucunda cinsiyetler arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t_{(22)}=.561$, $p>.05$). Çalışmaya katılan gruptaki kız öğretmen adaylarının son test puanlarının ortalaması ($\bar{x}=259.85$), erkek öğretmen adaylarının son test puanlarının ortalaması ise ($\bar{x}=263.20$) olarak gerçekleşmiştir. Bu değerler çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin çalışma sonrasında da benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Son olarak çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan kalıcılık test sonucunda cinsiyetler arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($t_{(22)}=.200$, $p>.05$). Çalışmaya katılan gruptaki kız öğretmen adaylarının son test puanlarının ortalaması ($\bar{x}=262.21$), erkek öğretmen adaylarının son test puanlarının ortalaması ise ($\bar{x}=263.30$) olarak gerçekleşmiştir. Bu değerler çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin uygulamanın bitiminden 2 ay sonra tekrar ölçülmesi sonucunda da benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

3. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin tekrarlı ölçüm sonuçlarının öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre incelenmesi

Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini ölçmeye yönelik uygulanan ÜYÖ ölçeği ön test- son test- kalıcılık puanlarının öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılığı için tek yönlü ANOVA testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerini ölçmeye yönelik ÜYÖ ölçeği ön test- son test- kalıcılık puanlarının öğrenim gördükleri bölümlere göre farklılığı için ANOVA sonuçları

Test	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p
Ön Test	Gruplar arası	2327.80	4	581.95	1.489	.24
	Gruplar içi	7424.20	19	390.74		
	Toplam	9752.00	23			
Son Test	Gruplar arası	1184.95	4	296.23	1.64	.205
	Gruplar içi	3431.55	19	180.60		
	Toplam	4616.50	23			
Kalıcılık	Gruplar arası	133.70	4	209.34	1.342	.291
	Gruplar içi	3667.62	19	155.99		
	Toplam	3801.33	23			

Tablo 7'de görüldüğü gibi, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümlere göre üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan ön test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(4-19)}=1.489$, $p<.05$]. Bu verilere göre, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin ön test puan ortalamaları öğrenim gördükleri bölümlere göre değişmediği görülmektedir.

Tablo 7’de görüldüğü gibi, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümlere göre üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan son test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(4-19)}= 1.64, p<.05$]. Bu verilere göre, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin son test puan ortalamalarının öğrenim gördükleri bölümlere göre değişmediği görülmektedir.

Tablo 7’te görüldüğü gibi, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölümlere göre üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek için yapılan kalıcılık test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(4-19)}= 1.342, p<.05$]. Bu verilere göre, çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin kalıcılık testi puan ortalamaları öğrenim gördükleri bölümlere göre değişmediği görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Eğitim Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyumlarının yaratıcı drama ile sağlanmasını hedefleyen bu araştırmanın genel olarak sonuçlarına baktığımızda, gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenen 24 birinci sınıf öğrencisinin yaratıcı drama yoluyla üniversiteye uyumlarının başarıyla sağlandığını söylemek mümkündür.

Çalışmanın sonuçlarına genel olarak baktığımızda, üniversite birinci sınıf öğretmen adaylarına uygulanan drama yönteminin öğretmen adaylarının okula uyumunda olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkili olduğu söylenebilmektedir. Ayrıca çalışma grubundaki öğretmen adaylarına uygulanan oryantasyonun üniversite ortamına uyum, duygusal uyum, kişisel uyum, akademik uyum ve sosyal uyumları alt başlıklarında olumlu yönde ve anlamlı düzeyde etkisi olduğu söylenebilir. Çalışma sonuçlarına göre ayrıca çalışma grubundaki kız ve erkek öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin çalışma öncesinde ve sonrasında değişmediği söylenebilir. Ayrıca çalışma grubundaki öğretmen adaylarının üniversiteye uyum düzeylerinin öğrenim gördükleri bölümlere göre çalışma öncesinde ve sonrasında değişmediği görülmüştür. Cinsiyet ve öğrenim gördüğü bölüm değişkenlerine göre üniversiteye uyum düzeylerinin çalışma öncesi ve sonrasında değişmemesini araştırma sonuçları açısından istedik olarak değerlendirmek mümkündür.

Oryantasyon çalışmaları pek çok yolla yapılabilir. Yaratıcı drama yöntemi ile hazırlanan oryantasyon programının özellikle üniversite birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum sağlaması, uyum süreçlerini kısaltması ve zevkli hale getirmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın sonuçları yaratıcı drama ile yapılan oryantasyon çalışmalarının önemini ve etkisini ortaya koymaktadır. Alan yazında benzer sonuçlara ulaşılmış çalışmalara baktığımızda, Demir’in (2019) yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon çalışmalarıyla ilgili olarak, drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyonun öğretmen adaylarını olumlu yönde etkilediği, kişisel ve sosyal yaşantılarına ise pozitif yönde katkı sağladığı sonucuna ulaştığı görülmüştür. Akhan, Acar ve Güngör’ün (2018) birinci sınıf öğrencilerine uyguladıkları yaratıcı drama ile uyum programında, öğrencilerin uyum programı sayesinde mesleğe, üniversiteye, fakülteye, alanlarına ve sınıflarına, yani genel ifadeyle üniversiteye yönelik algılarında olumlu yönde etki gösterdiğini söylemek mümkündür. Ayrıca Demir’in (2017), yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan uyum çalışmalarının değerlendirilmesini yaptığı çalışmada, eğitim fakültesine yeni başlayan birinci sınıf öğrencilerinin drama etkinlikleri ile kişisel, mesleki ve sosyal yaşamlarına olumlu katkılar sağladığı ve uyumluluğu geliştirdiği sonucuna ulaştığı görülmüştür. Selcik ve Oğuz (2015) ise çalışmalarında Erasmus öğrenci hareketliliğine katılacak öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi ile Erasmus oryantasyonunun gerçekleştirilmesiyle öğrencilerin çok daha özgüvenli ve mutlu oldukları, ayrıca diğer öğrenciler ile de sosyalleşme olanağı bulabildikleri sonucuna ulaşımlardır. Alan yazında ayrıca Kafalı (2011), üniversiteyi yeni kazanan ve farklı yerlerden gelen öğrencilerin üniversiteye, çevreye uyum sorunları yaşamaları ve bunun çözülmediği noktada da öğrencinin ciddi sorunlar yaşadığı gerçeğine değinerek, oryantasyon çalışmalarının önemini vurgulamıştır. Baiyee (2009), ise oryantasyon temelli gerçekleştirilen çalışmada, tıp fakültesine yeni başlayan öğrencilere bir haftalık bir oryantasyon programı uygulanarak, okula uyum ve alışma temelli olarak, gerek bireysel gerekse grup çalışmaları ile öğrencilere yardımcı olunması ile başarının da arttırılabileceğini ortaya koymuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin üniversiteye uyumlarının çok önemli olduğu, üniversiteye uyumun yaratıcı drama ile hazırlanmış oryantasyon

çalışmalarını ile desteklenmesinin üniversite ortamına uyum, duygusal uyum, kişisel uyum, akademik uyum ve sosyal uyumu desteklediği söylenebilir. Bu doğrultuda öncelikle bundan sonraki çalışmalar için farklı yöntemlerle zenginleştirilmiş oryantasyon programlarının ve yaratıcı dramının oryantasyon programlarındaki etkisini gösterecek başka çalışmaların yapılması önerilebilir. Oryantasyon çalışmalarının yaygınlaşması için bilimsel toplantılar düzenlenerek üniversitelerde hem yaratıcı drama yöntemine karşı bir farkındalık oluşturulabilir hem de uyum çalışmaları için zemin çalışmaları gerçekleştirilebilir. Ayrıca çalışmanın sonuçları göz önünde bulundurularak, üniversiteye uyum programlarının desteklenmesi, uyum programlarının ise mümkün oldukça yaratıcı drama çalışmaları ile gerçekleştirilmesi önerilebilir.

Kaynakça

- Adıgüzel, H. Ö. (2007). Dramada temel kavramlar. A. Öztürk (Ed.) *İlköğretimde drama içinde* (s.1-18). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Adıgüzel, Ö. (2017). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Akhan, N. E., Acar, H. ve Güngör, B. (2018). Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum programı öncesi ve sonrasındaki metaforları. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 174-194.
- Aladağ, M. (2009). Üniversiteye uyum konusunda yürütülen akran danışmanlığı programının değerlendirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(31), 12-22.
- Baiyee W. A. (2009). Orienting student using a case-based instructional approach: a case study. *Journal of Instructional Psychology*, 36(1), 20-3.
- Baker, R. W. & Sıryk, B. (1984). Measuring adjustment to college. *Journal of Counseling Psychology*, 31(2), 179-189.
- Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E. K. Akgün, Ö. E. Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ceyhan, A. A. (2006). An investigations of adjustment levels of turkish university students with respect to perceived communications skill levels. *Social Behavior and Personality*, 34(4), 367-380.
- Çelik, Ö. ve Buluç, B. (2018). Disiplinler arası yaklaşımla değer öğretiminde yaratıcı drama yönteminin kullanılması. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 67-88.
- Demir, K. (2017). Yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan uyum çalışmalarının değerlendirilmesi. (Bildiri), 28. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi, 23-26 Kasım 2017. Antalya.
- Demir, K. (2019). Yaratıcı drama etkinlikleriyle uygulanan oryantasyon çalışmalarının değerlendirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 14(1), 161-180.
- Duru, E. (2008). Üniversiteye uyum sürecinde yalnızlığı yordamada sosyal destek ve sosyal bağlılığın doğrudan ve dolaylı rolleri. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 29(3), 13-24.
- Erdoğan, S., Şanlı, H.S. ve Bekir, H.Ş. (2005). Gazi üniversitesi eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(2), 479-496.
- Kafalı, E. (2011). *Yükseköğretime yeni başlayan öğrenciler uyum becerilerini etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.
- Karahan, T. F., Sardoğan, M. E., Özkamalı, E. ve Dicle, A. N. (2005). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum düzeylerinin denetim odağı ve atılganlık düzeyleri açısından incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 6-15.
- Özgüven E. (1992). H.Ü. üniversite öğrencilerinin sorunları ve baş etme yolları. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 5-13.
- Selcik, O. ve Oğuz, A. (2015). The application of creative drama method in erasmus orientation programme. *The Journal of International Social Research*, 8(37), 811-815.
- Sevim, S. A. ve Yalçın, İ. (2006). Kısa süreli bir oryantasyon programı denemesi: Öğrencilerin uyum düzeyleri ve programa ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (2), 217-233.
- Sevinç, S. ve Gizir, C.A. (2014). Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin bakış açılarından üniversiteye uyumu olumsuz etkileyen faktörler (mersin üniversitesi örneği). *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(4), 1285-1308.
- TDK. (2018). Uyum. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5bc30a0ceb94a9.33173662
- Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of Educational Research*, 45, 89-125.

- Tuna, M. E. (2003). *Cross-cultural Differences in Coping Strategies As a Predictor Of University Adjustment Of Turkish And U.S Students*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Orta Doęu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Üstündağ, T. (2006). Yaratıcı drama eğitim programının öğeleri. H. Ö. Adıgüzel (Ed.). *Yaratıcı Drama 1985–1998 Yazılar Prof. Dr. İnci SAN'a Armaęan* içinde (s. 466- 484). Ankara: Naturel Kitap Yayın
- Yeşilyaprak, B. ve Yalçın, İ. (2011). Üniversite yaşamına uyum programı ve değerlendirme çalışmaları: Ankara Üniversitesi örneği. (Bildiri), XI. Ulusal PDR Kongresi, (3-5.Ekim.2011) Ege Üniversitesi, İzmir.